

Baliko-Józsa Katinka – Stanglné Bujtás Réka

MAGYARUL TANULUNK 2

Munkatankönyv a magyar nyelv oktatásához
differentiált feladatokkal

Készült a jelenleg érvényben lévő osztrák tanterv alapján
a népiskolák 2. osztálya számára a magyar nyelv oktatásához

Arbeitslehrbuch für den Ungarischunterricht
mit differenzierten Arbeitsaufträgen

Gemäß dem derzeit geltenden Lehrplan
für den Unterrichtsgebrauch an Volksschulen für die 2. Schulstufe
im Unterrichtsgegenstand Ungarisch Lesen, Schreiben

Készült a Magyar Kormány támogatásával

GEFÖRDERT

aus Mitteln der Volksgruppenförderung des Bundeskanzleramtes

 Bundeskanzleramt

und vom

 Bundesministerium
Bildung, Wissenschaft
und Forschung

phburgenland
Private Pädagogische Hochschule Burgenland

ISBN 978-3-200-6780-6

Második átdolgozott kiadás / Zweite überarbeitete Auflage 2024

Minden jog fenntartva. / Alle Rechte vorbehalten.

SZERZŐK / AUTORINNEN

Baliko-Józsa Katinka, Stanglné Bujtás Réka

LEKTOR / LEKTORIN

Pasch Ursula

GRAFIKA / GRAFIK

Szűcs Édua

LAYOUT

Burgenlandi Magyar Kultúregyesület / Burgenländisch-Ungarischer Kulturverein

KIADÓ / HERAUSGEBER

Burgenlandi Magyar Kultúregyesület / Burgenländisch-Ungarischer Kulturverein

A-7400 Felsőőr / Oberwart, Wiener Str. 47

Telefon: +43 3352 38489

Fax: +43 3352 38643

E-Mail: office@bukv.at

www.bukv.at

www.bukv.at

NYOMDA / DRUCK

Schmidbauer Druck GmbH

A-7400 Oberwart, Wiener Str. 103

Előszó

Minden pedagógusnak van egy eszményképe a tanításról. Mi a pedagógiai hitvallásunk legnyomatékosabb eszményére építettük fel könyvünket. Élmény segítségével tanítjuk a magyar nyelvet. Mindennapjainkban folyamatosan megtapasztaljuk, hogy milyen fontos a hétéves korosztály számára az élmény. A mese élménye, a szerepjáték élménye vagy egy általunk jól előkészített órából fakadó siker élménye mind arra ösztönzi diákjainkat, hogy bátran és szabadon alkalmazzák a már elsajátított kicsi tudásukat. Mesével, dallal, játékkal vagy egy szép feladatlappal felkelthetjük bennük az érdeklődést és a lelkesedést a magyar nyelv iránt, hiszen szívügyünk a magyar nyelv átadása és ápolása.

Mindketten második évtizede oktatjuk Burgenlandban a magyar nyelvet. Az elmúlt évek tapasztalataiból válogattuk össze a legkedveltebb témaköreinket és az ahhoz kapcsolódó legeredményesebb feladatokat. A 2. osztályos munkatankönyvünk szerkesztése során a hétéves tanulók fejlődéslélektani érettségét tartottuk szem előtt. A munkatankönyvünk tizenkilenc témakört foglal magában német és magyar anyanyelvű tanulók differenciált fejlesztésére.

A mese fejlődéslélektani szerepe vitathatatlan. Így szinte minden fejezetben található egy mese a német és egy a magyar anyanyelvű tanulók számára. A meséket a pedagógusok a tanulókkal közösen meghallgathatják CD-n vagy felolvashatják a diákjaiknak. A mese szövegét az **lms** honlapon tettük a pedagógusok számára közkinccsé a szemléltető grafikákkal együtt. A grafikák a német anyanyelvű tanulók szövegértését segítik elő, mivel a mesék szövegében nem a szó szerinti megértést tűztük ki célunknak, hanem a magyar nyelv panelek tanítását. A magyar anyanyelvű diákoknak szóló mesék vagy versek kiválasztása során elsősorban arra törekedtünk, hogy olyan irodalmi alkotások kerüljenek a munkatankönyvbe, amik a diákok életkorának megfelelően segítik anyanyelvük választékos fejlődését és élményt is nyújtanak számukra. Az utóbbit segítik az **lms** honlapon található igényes grafikák.

A témakörök szókincsét a diákok a **Skooly** honlapján digitális feladatokkal játékosan sajátíthatják el. A munkatankönyv lehetőséget nyújt az osztály keretein belül a szókincs hangos olvasására és a szókincs helyesírásának gyakorlására is. Ezen kívül a szókincs elmélyítését és alkalmazását segítő jól bevált módszereink közül válogattuk ki azokat a játékokat, amelyeket diákjaink nagy örömmel játszanak. A játékleírást a pedagógusok az **lms** honlapon találják. A diákoknak pedig a fekete-fehér grafika szolgál a játék élményének felelevenítésére. Az elsajátított szókincs hallás utáni felismerésére szolgál a hallás utáni szövegértés, aminek keretében a diákoknak el kell dönteniük, hogy a hallott állítás igaz vagy hamis. Az állításokat írásban is megjelentettük az **lms** honlapján.

A hétéves korosztály nagyon szívesen játszik és énekel. A 2. osztályos munkatankönyvünk szinte mindegyik témaköréhez gyűjtöttünk kapcsolódó népdalt vagy műdalt, és leírtuk az **lms** honlapon a hozzájuk kapcsolódó jól bevált játékokat. A diákoknak a játékleírást fekete-fehér grafikával jelenítettük meg a munkatankönyvben.

Magyar nyelvtan tanítására is sor kerül a hétéves diákok szintjén előre megadott nyelvi panelek utánzása segítségével. A nyelvtani kifejezések képzését tudatosan nem magyaráztuk meg diákjainknak, mivel eddigi tudásuk nem ad megfelelő alapot a nyelvtani szabályok megértéséhez.

Munkatankönyvünk bővíthető az **lms** honlapon található kiegészítő feladatokkal és még néhány témakörrel, amik nem kerültek bele a nyomtatott változatba. De éppen így le is egyszerűsíthetők a témák a diákok tudása szerint, mivel mindegyik témakörhöz különböző nehézségű feladatokat állítottunk össze. Nem minden feladat elvégzése szükséges ahhoz, hogy a témakörökben tovább tudjanak haladni a diákok.

Jó munkát és sok sikert kívánunk a munkatankönyv használatában!

A szerzők

Vorwort

Jede Lehrkraft hat ein Unterrichtsideal. Wir haben unser Buch auf dem Ideal unserer pädagogischen Überzeugung aufgebaut und wollen das Erlernen der ungarischen Sprache zu einem Erlebnis machen. Wir beobachten ständig, wie wichtig diese Erfahrung für siebenjährige Kinder ist. Ein Märchen, ein Rollenspiel oder das Erfolgserlebnis einer gut vorbereiteten Lektion ermutigen unsere SchülerInnen, ihr bisher erworbenes Wissen frei anzuwenden. Mit einer Geschichte, einem Lied, einem Spiel oder einem schönen Arbeitsblatt können wir ihr Interesse und ihre Begeisterung für die ungarische Sprache wecken, da uns die Weitergabe und der Erhalt der ungarischen Sprache sehr am Herzen liegt.

Wir unterrichten beide seit über einem Jahrzehnt Ungarisch im Burgenland und haben unserer Erfahrung gemäß die beliebtesten Themen und damit verbundenen Aufgaben ausgewählt. Bei der Gestaltung unseres Arbeitsbuchs für die 2. Klasse haben wir die schulische Reife der siebenjährigen SchülerInnen berücksichtigt. Es enthält neunzehn Themen zum differenzierten Unterricht von SchülerInnen mit deutscher bzw. ungarischer Muttersprache.

Die entwicklungspsychologische Rolle von Geschichten ist unumstritten. So gibt es in beinahe allen Kapiteln eine Geschichte für jedes Sprachniveau. Diese können die PädagogInnen entweder gemeinsam mit den Kindern auf CD anhören oder sie den SchülerInnen vorlesen. Für PädagogInnen sind die Texte zusammen mit veranschaulichenden Illustrationen auf der **lms** Website verfügbar. Die Bilder erleichtern den deutschsprachigen SchülerInnen das Verständnis, denn wir haben im Text nicht das wörtliche, sondern das sinngemäße Verständnis angestrebt. Mit der Auswahl von Geschichten oder Gedichten für SchülerInnen mit ungarischer Muttersprache wollten wir in erster Linie solche literarische Werke in das Arbeitsbuch aufnehmen, die ihnen helfen, ihre Sprachkenntnisse auf vielseitige Weise und altersgerecht zu entwickeln. Auch dies wird durch ansprechende Illustrationen auf der **lms** Website unterstützt.

Die SchülerInnen können das Vokabular der Themen spielerisch auf der **Skooly** Website anhand digitaler Aufgaben erlernen. Das Arbeitsbuch bietet auch die Möglichkeit, im Rahmen des Unterrichtes den Wortschatz vorzulesen und die Rechtschreibung zu üben. Darüber hinaus haben wir aus unseren bewährten Spielen zur Vertiefung des Erlernten jene ausgewählt, die den SchülerInnen große Freude bereiten. Die Spielbeschreibungen sind auf der **lms** Website zu finden. Die Zeichnungen helfen das Spielerlebnis zum Leben zu erwecken. Hörbeispiele dienen dem Erkennen des erworbenen Vokabulars, bei denen die SchülerInnen entscheiden müssen, ob die Aussage, die sie hören , wahr oder falsch ist. Die Aufgaben sind ebenfalls auf der **lms** Website abrufbar.

Die Altersgruppe der Siebenjährigen spielt und singt sehr gerne. Wir haben daher zu fast jedem Thema in unserem Arbeitsbuch der 2. Klasse ein Lied gesammelt und die bewährten Spielideen dazu auf der **lms** Website beschrieben. Für die SchülerInnen sind die Spielbeschreibung mit Zeichnungen im Lehrbuch angezeigt.

Die ungarische Grammatik wird altersgerecht vermittelt. Wir haben grammatikalische Begriffe bewusst nicht erklärt, da den SchülerInnen altersgemäß die Grundlagen für deren Verständnis fehlen.

Die Druckausgabe unseres Lehrbuches wird durch zusätzliche Aufgaben und einige weitere Themen auf der **lms** Website erweitert. Auf diese Weise können Themen dem Wissensniveau der SchülerInnen angepasst werden, da wir für jedes Thema Aufgaben mit unterschiedlichen Schwierigkeitsgraden zusammengestellt haben. Für einen Lernfortschritt ist es nicht nötig alle Aufgaben zu erledigen.

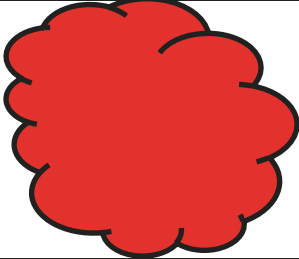
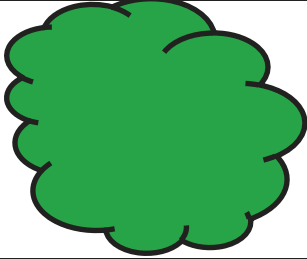
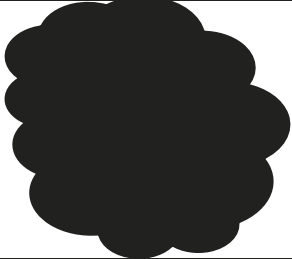
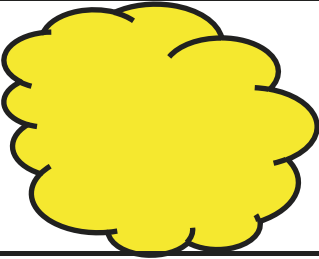
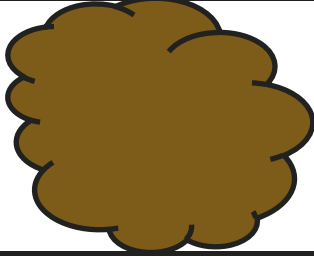
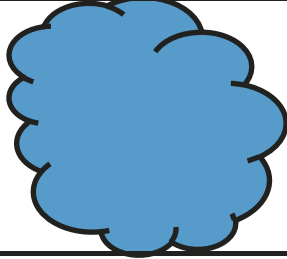
Wir wünschen Ihnen viel Spaß und Erfolg bei der Verwendung des Lehrbuches!

Die Autorinnen

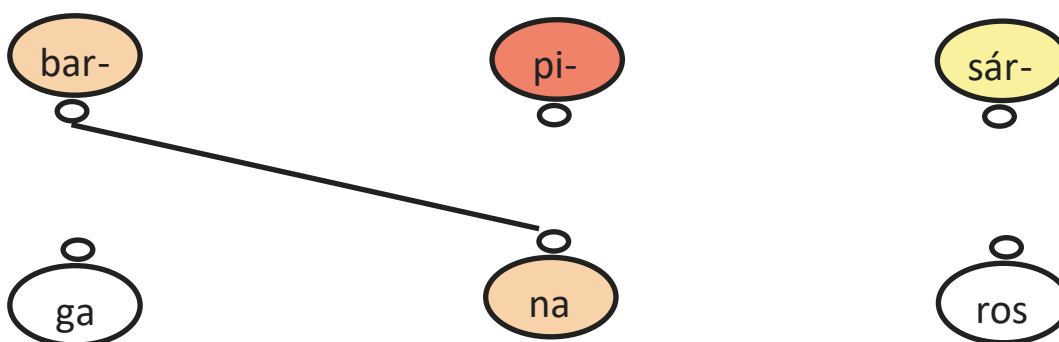

KÖSZÖNÉS, BEMUTATKOZÁS, SZÍNEK

1. Írd át a szót!

		
piros	zöld	fekete
		
sárga	barna	kék

2. Alkoss szavakat! Kösd össze és színezd ki az összetartozó szótagokat!

3. Gyakoroljuk a szavak hangos olvasását!

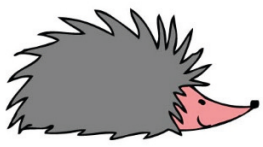
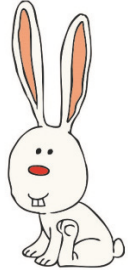
4. Hallgasd meg Marék Veronika *Boribon és a hét lufi* című meséjét!

5. Színezd ki a képet a mese alapján!

6. Számozd be a képeket a mese alapján!

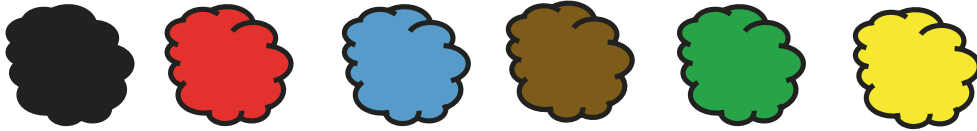
 süni	 kutya	 nyuszi	 béka
---	--	--	---

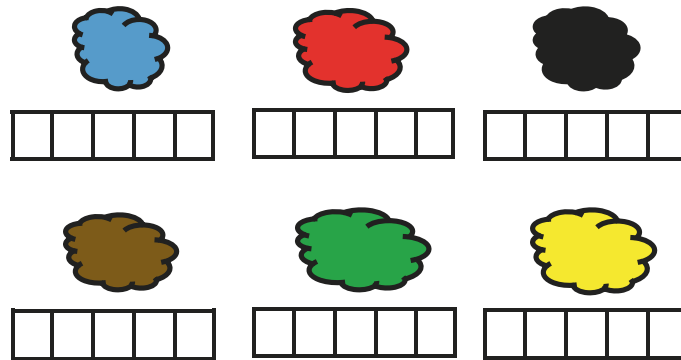
KÖSZÖNÉS, BEMUTATKOZÁS, SZÍNEK

7. Melyik szó melyik betűvel kezdődik? Kösd össze ugyanazzal a színnel!

b f k p s z

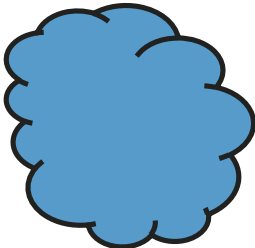
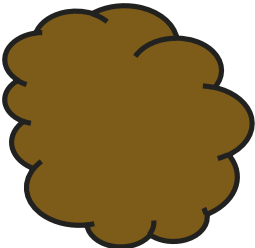
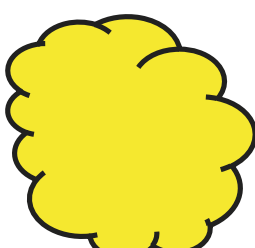
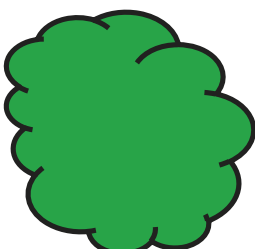
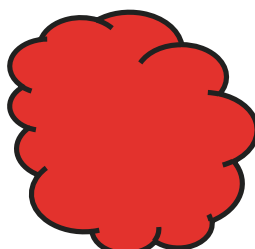

8. Hányszor tudsz a szóra tapsolni? Rajzold be!

9. Hallgasd meg az állításokat! Karikázd be a helyes választ!

1. 	2. 	3.
igaz hamis	igaz hamis	igaz hamis
4. 	5. 	6.
igaz hamis	igaz hamis	igaz hamis

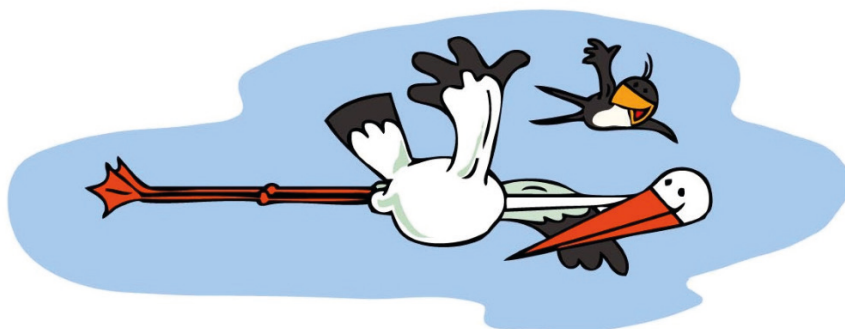

10. Hallgasd meg a dalt!

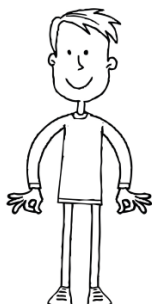

Hi! Helló! Szia!

Stanglné Bujtás Réka - Töplitzer

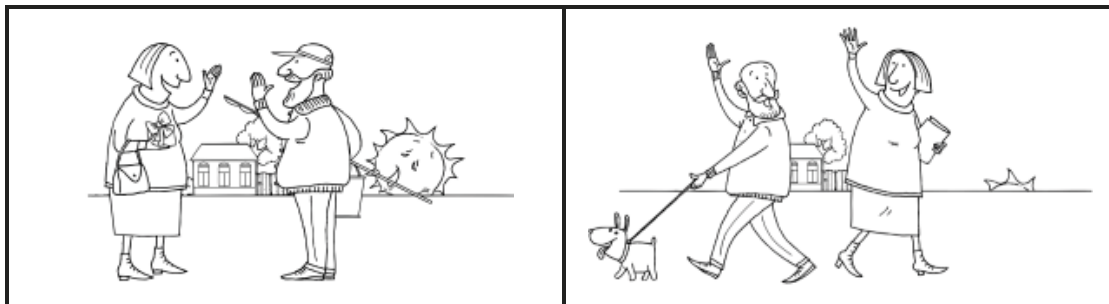
11. Játssz el a dalt az osztálytársaidal!

KÖSZÖNÉS, BEMUTATKOZÁS, SZÍNEK

12. Kösd össze a képet a mondattal! Színezd ki a képeket!

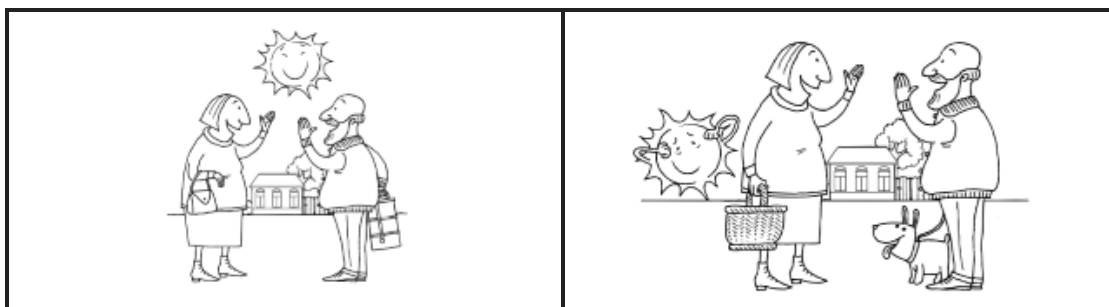

Jó napot kívánok!

Jó reggelt kívánok!

Jó estét kívánok!

Viszontlátásra!

13. Színezd ki a német kifejezések magyar megfelelőjét a megadott színnel!

Jó reggelt kívánok!

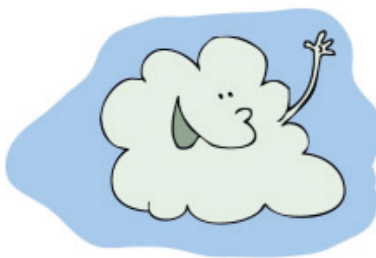
Jó napot kívánok!

Jó estét kívánok!

Viszontlátásra!

Szia!

Helló!

Auf Wiedersehen!

Guten Abend!

Servus!

Guten Morgen!

Hallo!

Guten Tag!

14. Alkoss párbeszédek a minta alapján az osztálytársaddal!

Zoli: Én Zoli vagyok. Te ki vagy?

Feri: Én Feri vagyok.

Zoli – Feri

Tamás – Péter

Pál – Gábor

Judit – Gergő

Edit – Kriszti

Anna – Magdi

Rita – Jani

Kati – Máté

15. Játssz az osztálytársaidal *Ez én vagyok* játékot!

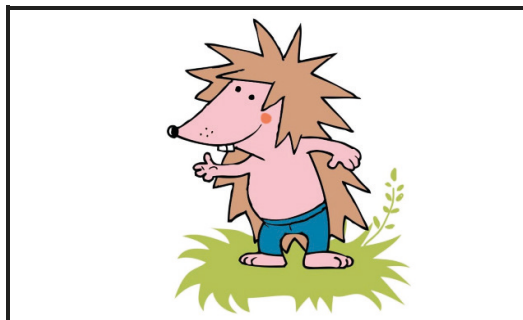
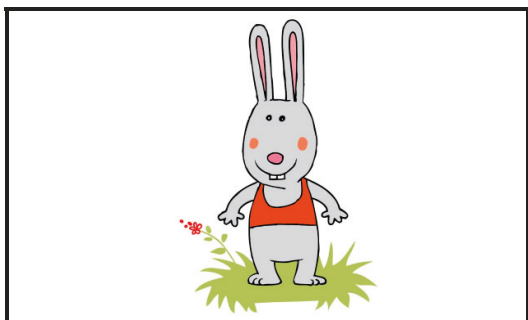

KÖSZÖNÉS, BEMUTKOZÁS, SZÍNEK

1. Hallgasd meg Csukás István *Miért köszönjük?* című meséjét!

2. Kösd össze a főszereplők nevét a megfelelő rajzzal!

Tüskeshátú

Ugrifüles

3. Olvasd el a mese egyik mondatát! Színezd ki a köszönni szót!

„Ha találkozunk valakivel, először

köszönni kell.”

4. Olvasd fel a különböző köszönési formákat! Kinek hogyan köszönsz?
Beszéljétek meg! Kösd össze a megfelelő képpel!

Viszontlátásra!

Kezét csókolom!

Jó estét kívánok!

Jó napot kívánok!

Szia!

Csaó!

Pá!

Jó reggelt kívánok!

Szívélyesen üdvözöllek!

Szervusztok!

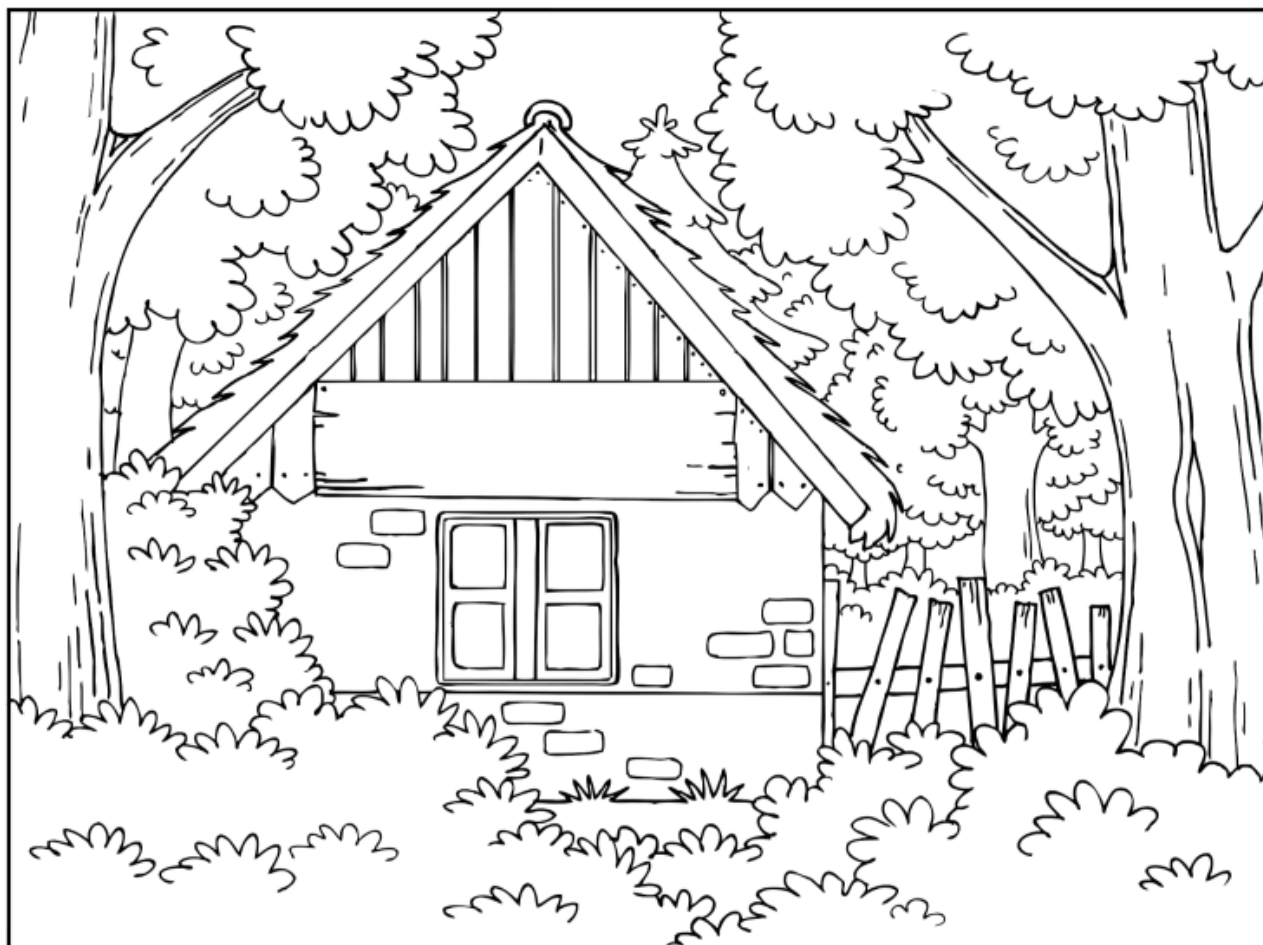
5. „Itt a kezem, nem disznóláb!” Mi az a „disznóláb”? Rajzold le!

6. Ha helyes sorrendbe rakod a szavakat, egy közmondást kapsz. Számozd be!
Mit jelent a közmondás? Beszéljess róla az osztálytársaiddal!

szokás	annyi	,	ház	.	Ahány
☐	☐	☐	☐	☐	☐

7. Készítsd el Ugcrifüles tábláját! Színezd ki az erdőt is!

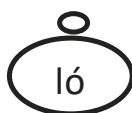
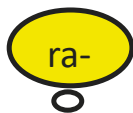
TANSZEREK

1. Írd át a szót!

iskolátáska	tolttartó	olló	füzet
könyv	ceruza	radír	ragasztó

2. Alkoss szavakat! Kösd össze és színezd ki az összetartozó szótagokat!

3. Gyakoroljuk a szavak hangos olvasását!

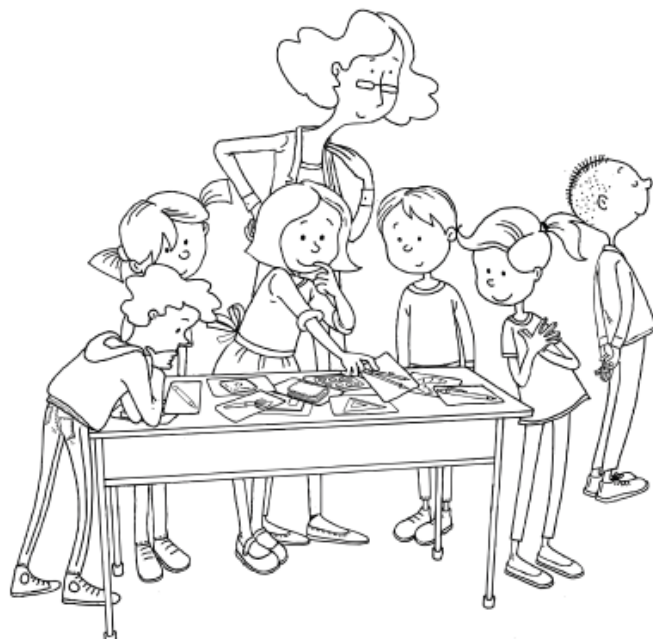
olló
 füzet
 könyv
 ragasztó
 radír
 olló
 ceruza
 iskolatáska
 könyv
 radír
 füzet
 tolttartó

TANSZEREK

4. Játssz az osztálytársaidal *Mi hiányzik?* játékot!

5. Melyik szó nem illik a sorba? Húzd át!

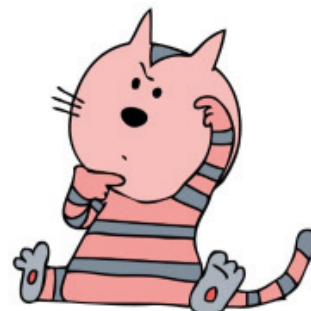
iskolatáska – füzet – ~~piros~~ – könyv

olló – alma – ragasztó – ecset

kutya – tolltartó – ceruza – radír

barna – sárga – kék – iskolatáska

Jó reggelt kívánok! – Szia! – Boribon – Viszontlátásra!

6. Fordítsd vissza a szavakat tükör segítségével!

azurec – ceruza

rídar – _____

óllo – _____

tezüf – _____

aksátaloksi – _____

TANSZEREK

7. Melyik szó melyik betűvel kezdődik? Kösd össze!

c f i k o r t

8. Hányszor tudsz a szóra tapsolni?

Írd be a rajzok számát a megfelelő szótag alá!

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--

--	--	--	--	--

1

2

3

4

5

6

7

8

9. Hallgasd meg az állításokat! Karikázd be a helyes választ!

1. 	2. 	3.
igaz hamis	igaz hamis	igaz hamis
4. 	5. 	6.
igaz hamis	igaz hamis	igaz hamis

10. Keresd meg a tanszerek nevét! (8)

g	a	i	s	k	o	l	a	t	á	s	k	a	a	á
ü	f	o	u	j	r	t	v	r	o	p	ö	l	i	h
b	ö	d	v	c	e	r	u	z	a	s	n	f	g	y
i	t	o	l	l	t	a	r	t	ó	t	y	ü	ó	f
l	ü	l	a	f	u	d	s	z	s	z	v	z	d	ü
s	h	l	h	p	t	í	l	a	v	b	e	e	t	z
o	l	ó	d	o	p	r	a	g	a	s	z	t	ó	p

11. Hallgasd meg a vers részletét! Egészítsd ki a megadott szavakkal!

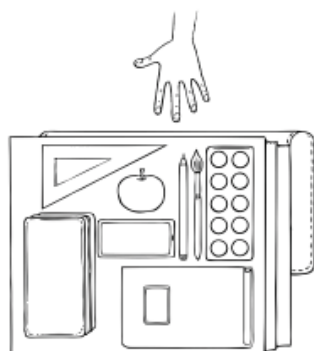
6 Weöres Sándor: Kezdődik az iskola

_____, toll, tinta, _____,
rontom-bontom,
kezdődik az _____,
csak aszondom.

ceruza iskola könyv

12. Játssz az osztálytársaidal *Mi van a táskában?* játékot!

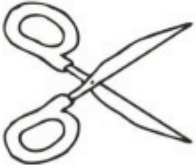
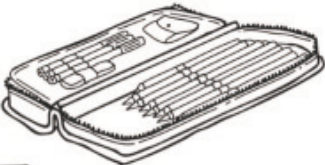

TANSZEREK

12. Színezd ki a rajzokat! Írd be a hiányzó szót! Alkossatok párbeszédet!

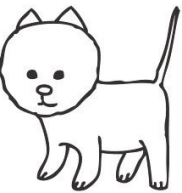
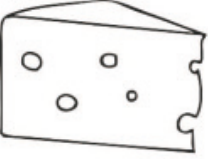
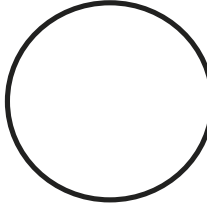
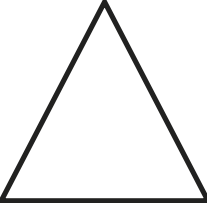
	Mi ez? Radír. Milyen színű a radír? Sárga.
	Mi ez? Iskolatáska. Milyen színű az iskolatáska? Piros és kék.
olló 	Mi ez? _____. Milyen színű az olló? Fekete.
könyv 	Mi ez? _____. Milyen színű a könyv? Zöld, kék és piros.
füzet 	Mi ez? _____. Milyen színű a füzet? Kék.
	Mi ez? Tolltartó. Milyen színű a tolltartó? Barna és sárga.
ceruza 	Mi ez? _____. Milyen színű a ceruza? Zöld.
	Mi ez? Ragasztó. Milyen színű a ragasztó? Sárga és fekete.

13. Hallgasd meg Vlagyimir Grigorjevics Szutyjev *A kiséger és a ceruza* című meséjét!

14. Keresd meg a képhez tartozó szót! Keretezd be a megadott színnel!
Színezd ki a képeket!

egér			
macska			
sajt			
ceruza			
alma			
kifli			
kenyér			
kör			
háromszög			

TANSZEREK

1. Hallgasd meg Janikovszky Éva *Már iskolás vagyok* című könyvének egy részletét!

2. Karikázd be a kérdésekre a helyes választ a megfelelő színnel!

Mit csinál Pöske az óvodában?

Mit csinál Dani az iskolában?

énekel levegőről tanul mesét mond

pálcikákkal játszik verset tanul

3. Keresd meg a kérdésekre a választ! Színezd ki a megadott színnel!

Hány testvére van Pöskének?	Megint rájuk jött a bolondóra.
Mit szeret Dani és Pöske játszani?	Három.
Mit mond Zsóka néni, ha ezt játsszák?	Tévéreklámot.
Mit mond Jutka néni, ha ezt játsszák?	Az iskoláról.
Miről nem kérdezi meg Pöske Danit?	Ez bohóckodás.

4. Te mit csinálsz az iskolában? Válaszd ki! Írd le a füzetedbe!

Az iskolában beszélgetek. Az iskolában számolok. Az iskolában játszok.

Az iskolában olvasok. Az iskolában sírok. Az iskolában énekelek.

Az iskolában tornázok. Az iskolában alszok. Az iskolában nyávogok.

5. Olvasd fel a könyv alábbi részletét!

Már iskolás vagyok

[...]

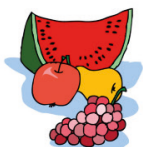
Az iskoláról csak Pöske mamája kérdezget, ha visszajön az ABC-ből a szatyrokkal.

– A tanító néni is olyan aranyos, mint az óvó nénik? – kérdezte egyszer. Ezen gondolkoznom kellett.

– A tanító néni sose lehet olyan aranyos, mint az óvó nénik! – mondtam végül. – De azért aranyos. És több van belőle.

Ez tetszett Pöszkének, láttam rajta. [...]

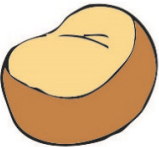
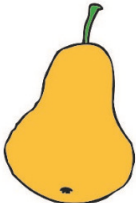
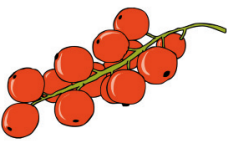

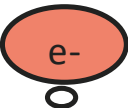
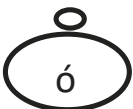
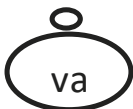
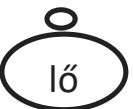
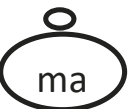
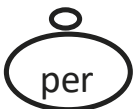
GYÜMÖLCSÖK

1. Írd át a szót!

			
eper	gesztenye	szilva	dió
			
szőlő	körte	alma	ribizli

2. Alkoss szavakat! Kösd össze és színezd ki az összetartozó szótagokat!

3. Gyakoroljuk a szavak hangos olvasását!

 alma	 dió	 eper	 körte
 ribizli	 szilva	 szőlő	 dió
 körte	 alma	 szilva	 eper

GYÜMÖLCSÖK

4. Hallgasd meg a verset! Színezd ki a színek nevét!

Bartos Erika:
Gyümölcsbál

Sorba álltak a gyümölcsök,
vonulnak a bálba,
piros, **kék** és **narancsszínű**,
lila, **zöld** és **sárga**.

Elsőként az epret látod,
utána az alma.
Mi van még a **piros** akból?
Ribizli, meggy, málna.

Végül még a **sárgák**
jönnek, banán, citrom, körte,
körte kezét eper fogja,
így táncolnak körbe.

Kék ek jönnek, áfonyával
kezet fog a szilva,
sárgabarack utánuk jön,
narancs kezét húzza.

Lila szőlő és a ringló
lila ruhát öltött,
füge és egy szőlő fürtje
zöld ben kergetőzött.

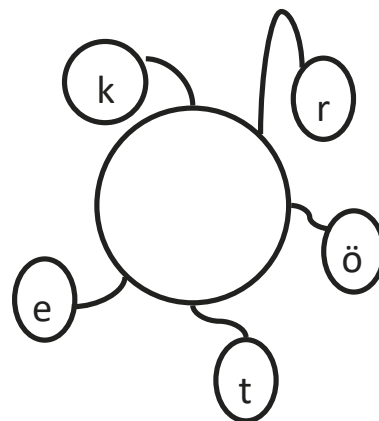
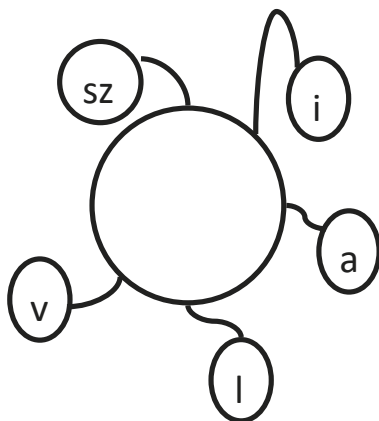
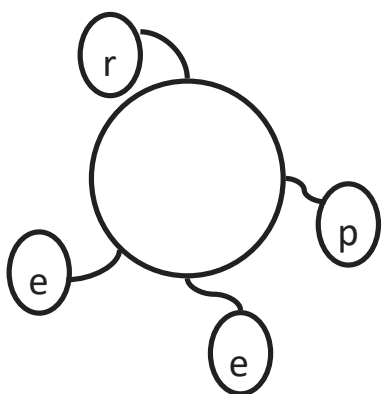
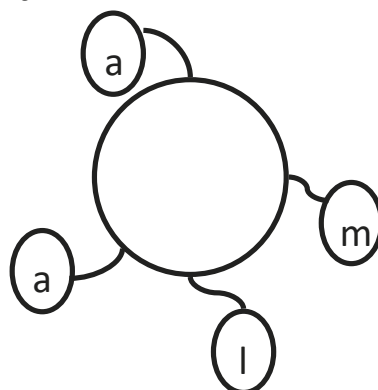
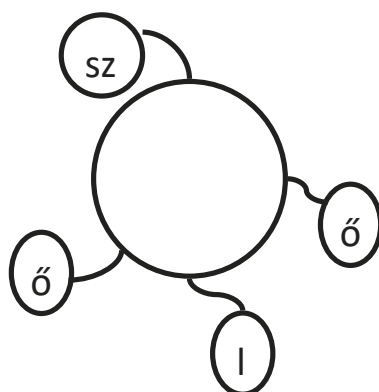
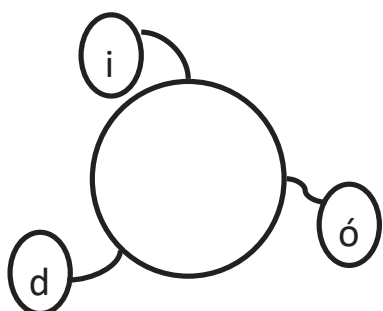
5. Karikázd be a gyümölcsneveket!

6. Színezd ki a képeket!

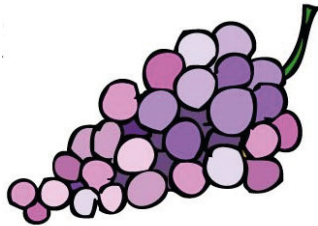
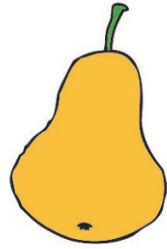
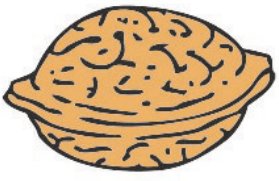
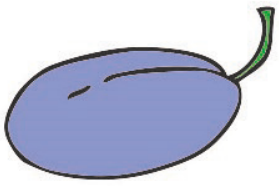
GYÜMÖLCSÖK

7. Melyik szó ez? Vágd ki a mellékletből a megfelelő rajzot!

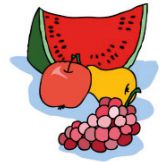

8. Hallgasd meg az állításokat! Karikázd be a helyes választ!

1. 	2. 	3.
igaz hamis	igaz hamis	igaz hamis
4. 	5. 	6.
igaz hamis	igaz hamis	igaz hamis

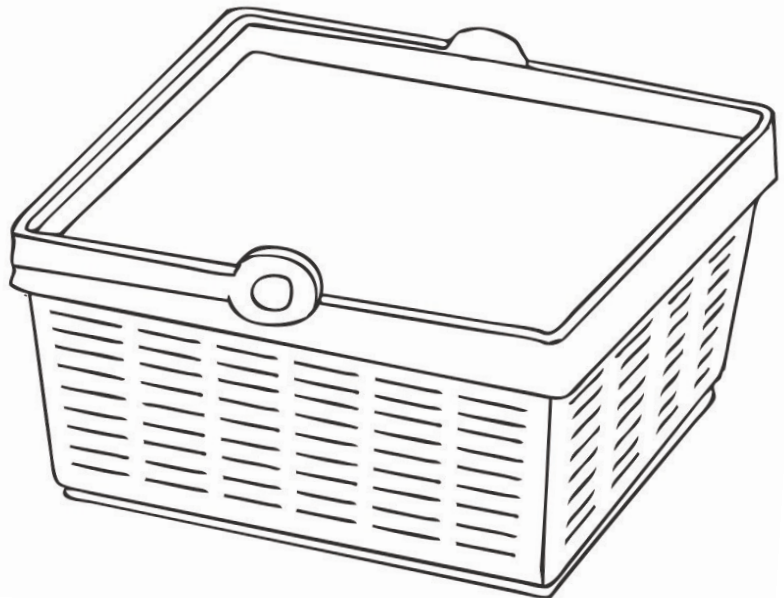
GYÜMÖLCSÖK

9. Mi van a piacon? Rajzold le a gyümölcsöt!

alma	szőlő	dió	körte	szilva

10. Anya elküldte Katit a piacra. Rajzold be a kosárba, mit vásárol Kati!

11. Rajzolj egy bevásárlócédulát az osztálytársadnak!

Ő mondja el, hogy mit vásárol!

